

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet Özhaskeki tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Tehlikeli madde içerdiği gerekçesiyle hiçbir ülkede sökülmesi yapılmayan, önce Fransa'ya ardından Malta'ya gönderilen; ancak iki ülkede de 'tehlikeli madde içerdiği' gerekçesiyle kabul edilmeyen 81 bin 792 grastonajlı ve 18 bin tonluk gaz tankerli Saint Kiss & Nevis Federasyonu bayraklı Methania adlı gemi İzmir Aliğa'daki Gemi Söküm Tesisleri'ndedir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün yaptığı incelemelerde 'gemide tehlikeli madde olmadığı' ve sökülmesinin yapılabileceği raporlanmış ve geminin Ege Çelik San. Tic. A.Ş. tarafından sökülmesine başlanmıştır.

Türkiye'ye getirilmeden önce adının 'Ethan' olarak değiştirilen geminin sökülmesi İzmirli çevrecilerin ve sivil toplum örgütlerinin tepkisine yol açmıştır.

AB ülkelerinin yanı sıra Türkiye'de ticareti, alımı-satımı yasaklanan asbest maddeli geminin sökülmesinin yapılmasının Basel ve Hong Kong sözleşmelerine göre aykırı ve yasak olduğu vurgulanarak sökülmesinin durdurularak engellenmesi talep edilmiştir.

Gemi sökülmesinin durdurulması talebiyle açılan yürütmeyi durdurma davası devam etmesine rağmen geminin sökülmesinin tamamlandığı ve hurdalarının da Yeni Foça'daki bir fabrikaya satıldığı ifade edilmektedir.

Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği (GEMİSANDER) tarafından mahkemeye ek olarak gönderilen belgede gemideki zehirli asbest miktarının 405 kilogram olduğu ortaya çıkmıştır. 'Ölümcül toz' adı verilen asbestin Türkiye'de ticaretinin yasak olmasına rağmen alenen sökülmesinin yapıldığı ifade edilmektedir.

İlgili zehirli maddenin lif halinde bulunduğu ve havaya karışması halinde insanların akciğer ya da gırtlak kanseri olma riski altında olduğu söylenmektedir.

Zehirli atıkların akıbeti hakkındaki şüphelerle birlikte; gemi söküm bölgesinde yaşayan insanlar başta olmak üzere İzmirli vatandaşlar tedirgindir. Bu bağlamda;

- 1) Sökülmesinin tamamlandığı söylenen Ethan gemisinin sökülmesi tamamlanmış mıdır? Sökülmesi tamamlandıysa veya söküm devam etmekteyse; geminin sökülmesinde zehirli maddeler nasıl tespit edilmektedir? Zehirli maddelerin arındırılması nasıl, hangi sıklıkta ve ne süreyle yapılmıştır?
- 2) Atıklar hangi yöntemlerle nasıl ve ne sıklıkla bertaraf edilmektedir?
- 3) Eğer söz konusu söküm esnasında 405 kg asbest çıkmışsa gemide zehirli madde olmadığına ilişkin rapor kim tarafından nasıl verilmiştir?